

FÆLLES OM BÆREDYGTIGE LØSNINGER

Revision af Regional Udviklingsstrategi
for Midtjylland

INDHOLD

_____	s. 03	Bæredygtig udvikling i Midtjylland
_____	s. 04	Sammen om løsninger
_____	s. 05	Vilde problemer i Midtjylland
_____	s. 06	Hvordan hjælper vi unge, der står udenfor?
_____	s. 08	Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?
_____	s. 10	Hvordan får vi flere til at stige på?
_____	s. 12	Hvor finder vi arbejdskraften?
_____	s. 14	Hvordan mindsker vi forbruget?
_____	s. 16	Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?
_____	s. 18	Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?
_____	s. 20	Hvad gør vi, når vandet kommer?
_____	s. 22	Regionalpolitiske fora

BÆREDYGTIG UDVIKLING I MIDTJYLLAND

Midtjylland står over for en række store og vilde problemer. Mange problemer deler vi med resten af Danmark og med resten af verden. Når vi taler klimaforandringer eller forsyningsikkerhed, er det ikke særlige midtjyske problemstillinger, men noget som det meste af verden slås med.

Det fritager ikke midtjyske myndigheder, virksomheder, videninstitutioner, organisationer og borgere fra at forsøge at løse problemerne. Vores fælles styrker og kompetencer giver os en særlig mulighed for at spille en rolle i løsningen af vilde samfundsproblemer i og uden for Midtjylland.

I Midtjylland har myndigheder, virksomheder, videninstitutioner, organisationer og borgere store ambitioner om en bæredygtig udvikling og gør allerede meget. Det er et godt udgangspunkt for at arbejde med bæredygtige løsninger, så udviklingen

lokalt, regionalt og internationalt i højere grad sker til gavn for klode og mennesker.

Ingen kan løse vilde problemer alene, men vi kan alle bidrage til partnerskaber for at finde gode løsninger til gavn for Midtjylland.

Vi ser frem til samarbejdet! ●

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

SAMMEN OM LØSNINGERNE

Samarbejde og dialog er centralt for at skabe en bæredygtig udvikling i Midtjylland.

Region Midtjylland inviterer i de kommende år repræsentanter for politik, viden, erhverv, civilsamfund og organisationer til at samarbejde om en række spørgsmål, der kalder på løsninger skabt i fællesskaber.

Samarbejdet sker i regionalpolitiske fora, der nedsættes løbende i 2023-2024, hvor foraene arbejder med anbefalinger til løsninger.

Løsningerne skal måske realiseres i fællesskaber, og måske af enkeltaktører. Det vil vise sig, når forslag til løsninger foreligger. Region Midtjylland kan indgå i realiseringen af nogle af løsningerne, og andre løsninger vil være mere oplagte for kommuner, stat, videninstitutioner, virksomheder, borgere og organisationer at realisere.

De regionalpolitiske foras anbefalinger indgår i revisionen af Regional Udviklingsstrategi. Den regionale udviklingsstrategi kan omfatte lov-hjemlede opgaver inden for regional udvikling og i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning og eventuelle grænseoverskridende samarbejder. ●

VILDE PROBLEMER I MIDTJYLLAND

Region Midtjylland inviterer repræsentanter for politik, viden, erhverv, civilsamfund og organisationer til at samarbejde i regionalpolitiske fora om en række spørgsmål, der kalder på bæredygtige løsninger skabt i fællesskaber.

- Hvordan hjælper vi unge, der står udenfor?
- Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?
- Hvordan får vi flere til at stige på?
- Hvor finder vi arbejdskraften?
- Hvordan mindsker vi forbruget?
- Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?
- Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?
- Hvad gør vi, når vandet kommer?

Spørgsmålene er udvalgt på baggrund af aktualitet og data. De præsenteres her som en inspiration til arbejdet i de regionalpolitiske fora.

Spørgsmålene er også belyst i Midtjyske Udfordringsbilleder, der indeholder tal fra Danmarks Statistik og en række analyser. Midtjyske Udfordringsbilleder kan læses her:

www.midtjyskeloesninger.rm.dk

Hvordan hjælper vi unge, der står udenfor?

I dag er 23.000 midtjyske unge mellem 16 og 29 år på anden offentlig forsørgelse end SU. De unge ligner ikke hinanden, men fælles for dem er, at de hverken er i uddannelse eller beskæftigelse. Det er et problem, at disse unge ikke er en del af samfundet. Det er omkostningsfuldt for både samfundet og den enkelte. Hvis vi skal hjælpe flere unge videre, er vi nødt til at handle.

Den sociale arv er stærk og giver ulige muligheder for børn og unge hele livet. Forældrenes uddannelsesniveau har for eksempel stor betydning for, om unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Ét ud af tre børn med forældre, der ikke har anden uddannelse end grundskolen, har ikke gennemført en ungdomsuddannelse. Det samme gælder kun hvert tyvende barn af forældre med en lang videregående uddannelse.

Knap hver tiende ung i Midtjylland er hverken i arbejde eller i gang med en uddannelse. De unge oplever mange forskellige udfordringer, og der er mange forskellige årsager til, at en stor gruppe unge står udenfor beskæftigelse.

Én af udfordringerne er dårligt mentalt helbred. Den seneste Nationale Sundhedsprofil peger på, at det mentale helbred, særligt blandt unge, er blevet markant dårligere siden 2010. Hver tredje midtjyske kvinde mellem 16 og 24 år har en lav score på den mentale helbredsskala, mens det samme gælder for omkring hver femte af mændene i samme aldersgruppe.

Samtidig mangler de midtjyske arbejdsgivere arbejdskraft, mens andelen af personer i den arbejdsdygtige alder falder. Det understreger yderligere behovet for at hjælpe de unge tættere på arbejdsmarkedet. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- få flere unge i uddannelse eller beskæftigelse?
- få flere børn og unge til at trives bedre?
- hjælpe børn og unge, der ikke indfanges af nuværende indsatser?
- skabe sammenhængende indsatser på tværs af aktører for at hjælpe flere sårbare unge tættere på arbejdsmarkedet?
- mindske betydningen af den sociale arv i forhold til uddannelse?
- forbedre overgange i uddannelsessystemet og til arbejdsmarkedet?
- udbygge vores viden om, hvordan vi hjælper de unge udenfor beskæftigelse?
- forebygge mistrivsel blandt børn og unge?
- bringe flere unge tættere på det gode ungdomsliv?
- hjælpe de unge i deres lokalområde?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvordan hjælper vi unge, der står uden- for?'

... arbejder i 1. halvår 2023 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region. Den konkrete sammensætning af forummet drøftes i Rådet for Fremtidens Kompetencer.

Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?

Biodiversiteten er truet af arealanvendelsen. Næsten tre fjerdedele af arealet i Midtjylland er optaget af landbrug, infrastruktur og bygninger. 400 dyre- og planterarter vurderes at være uddøde, og 1.800 er i fare for at uddø. For at bevare diversiteten i det naturlige plante- og dyreliv og muligheden for at nyde uberørt natur skal der findes nye løsninger.

Ligesom mennesker har dyr og planter brug for plads. Men naturen, i form af skov, hede, eng, søer og vandløb, fylder kun en fjerdedel af arealet i Midtjylland. 61 procent af arealet er landbrug, mens 12 procent bruges til infrastruktur og bygninger.

Det er en udfordring for biodiversiteten, når store områder optages af landbrug eller bebygges med veje, boliger og fabrikker. Det giver mindre sammenhængende natur, som er afgørende for biodiversiteten. Det naturlige plante- og dyreliv er truet, fordi der mangler levesteder.

Tusindvis af danske dyre- og plantearter er truede, og en lang række arter vurderes allerede at være forsvundet fra den danske natur. Det er ikke kun på land, at det naturlige plante- og dyreliv er udsat. Det gælder også til vands, for det påvirker søer, større vandløb og vådområder, når naturområder bliver til marker, veje og bygninger.

Biodiversitetskrisen stiller krav om flere vådområder og mere urørt natur, men samtidig kæmper grøn energi, landbrug og råstofvindning også en kamp om arealerne i Midtjylland. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- skabe bedre muligheder for naturen?
- forbedre vilkårene for det naturlige plante- og dyreliv i Midtjylland?
- forbedre miljøet i råstofgravene i Midtjylland for at øge biodiversiteten?
- skabe mere sammenhængende natur på tværs af administrative grænser?
- skabe flere grønne korridorer?
- facilitere tværgående samarbejder omkring biodiversitet?
- udnytte arealerne mere strategisk og give mere plads til det naturlige plante- og dyreliv?
- understøtte en strategi for øget biodiversitet?
- skabe balance i naturen, så der gives mere tilbage, end der tages?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvordan forhin- drer vi, at blomsterne forsvinder?'

... arbejder i 1. halvår 2023 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Hvordan får vi flere til at stige på?

De fleste af os foretrækker bilen, når vi skal et sted hen. Det er 7 ud af 10 af os, der tager bilen på arbejde, og 60.000 biler kører dagligt på den midtjyske del af motorvej E45. Imens er passagertallene dalet i den kollektive transport de seneste mange år. Når færre vælger den kollektive transport, fører det til mere forurening, belastning af klimaet og stigende trængsel på vejene.

Der pendles mere og længere for at komme til og fra arbejde, og 70 procent af pendlerrejserne foregår i bil. Trængslen stiger, mens den kollektive transport taber markedsandele. Stigende trængsel ind mod byerne og til og fra store begivenheder i regionen tydeliggør behovet for at finde nye mobilitetsløsninger.

Mobilitet i landdistrikterne er også et opmærksomhedspunkt, når den kollektive transport omorganiseres og bliver mere efterspørgselsstyret. Befolkningstallet er faldende, og behovet for at transportere sig er større end nogensinde før.

Samtidig mener 42 procent af midtjyderne ikke, at den kollektive transport opfylder deres behov. Sær-

ligt unge er afhængige af den kollektive transport frem og tilbage fra deres uddannelsessted, men mange unge oplever, at den er ufleksibel og dyr.

Togenes og bussernes andel af den samlede transport faldt markant i corona-året 2020, men nedgangen var startet længe før mundbind og afstandskrav besværliggjorde den kollektive transport. Brugen af den kollektive transport er stadig ikke vendt tilbage til niveauet før coronakrisen.

Der er behov for at gentænke den kollektive transport og finde nye løsninger på borgeres og virksomheders behov for at være mere mobile end tidligere. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- gentænke mobilitet og kollektiv transport?
- skabe bedre sammenhæng mellem mobilitetsformer?
- fremme samarbejder mellem aktører på tværs af administrative grænser?
- lave en kollektiv transport, der er mere fleksibel og bedre tilpasses den enkeltes behov?
- få flere til at lade bilen stå, når de skal pendle på arbejde eller uddannelse?
- få flere ambassadører for den kollektive transport?
- gøre den kollektive transport mere brugervenlig?
- løse first/last mile-problematikken?
- udarbejde en ny forretningsmodel for mobilitet og kollektiv transport for at tiltrække nye brugere?
- understøtte øget digitalisering i den kollektive transport for at gøre mobilitetsmuligheder og booking mere tilgængelig (apps mv.)?
- fastholde den bæredygtige omstilling af kollektiv transport?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvordan får vi flere til at stige på?'

... arbejder i 2. halvår 2023 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Hvor finder vi arbejdskraften?

Arbejdsgiverne mangler arbejdskraft, og det er svært at rekruttere medarbejdere. Samtidig bliver andelen af personer i den arbejdsdygtige alder mindre. Udfordringerne mærkes allerede på sundhedsområdet, og i 2030 vil der mangle 7.000 sundhedsansatte i Midtjylland. Der vil også mangle 10.000 faglærte i 2025 og 10.000 personer med tekniske og naturvidenskabelige kompetencer (STEM-kompetencer) i 2040. Der er et presserende behov for nye løsninger for at sikre midtjyske virksomheder den nødvendige arbejdskraft i fremtiden.

Rekrutteringsudfordringerne er alvorlige i Midtjylland. Midtjyske virksomheder forsøgte 36.000 gange forgæves at rekruttere en medarbejder i perioden marts-august 2021. I Vestjylland var 40 procent af rekrutteringsforsøgene forgæves. I andet halvår af 2021 var hvert tredje forsøg på at rekruttere medarbejdere til sundhed og socialvæsen forgæves.

Fremskrivninger viser, at udfordringen ikke vil blive mindre i fremtiden. Den vil tværtimod vokse. I 2040 mangler der 10.000 personer med tekniske og naturvidenskabelige kompetencer i Midtjylland. Og allerede i 2025 mangler der 10.000 faglærte i Midtjylland. Et tal der i 2030 vokser til 17.500.

En række statslige og lokale aktører arbejder med at styrke den internationale rekruttering for at imødekomme den store mangel på arbejdskraft. Den internationale arbejdsstyrke (udenlandske statsborgere ansat i Danmark) udgør otte procent af arbejdsstyrken i Midtjylland, mens den internationale arbejdsstyrke i hovedstaden udgør 14 procent. Der er brug for at intensivere samarbejde, planer og strategier, hvis Midtjylland skal blive bedre til at tiltrække international arbejdskraft. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- sikre den nødvendige arbejdskraft på sundhedsområdet?
- gøre Midtjylland attraktiv for international arbejdskraft?
- styrke efteruddannelse i Midtjylland?
- sikre flere personer med STEM-kompetencer i arbejdsstyrken?
- øge antallet af faglærte i den midtjyske arbejdsstyrke?
- sikre flere faglærte inden for sundhed og pleje i Midtjylland?
- skabe et mere inkluderende arbejdsmarked med større fleksibilitet?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvor finder vi arbejdskraften?'

... arbejder i 2. halvår 2023 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Hvordan mindsker vi forbruget?

Vi bliver flere og rigere. Det medfører et stigende forbrug, store affaldsmængder og mangel på vigtige råvarer. Det er en stor udfordring at mindske mængden af affald. En udfordring, som ingen kan løfte alene, hverken som individ eller organisation. Hvis Midtjylland skal nedbringe affaldsmængderne og øge genbrug og genanvendelse, er der behov for nye løsninger og værktøjer.

Danskernes forbrug af varer står for omkring 40 procent af CO₂-udledningen fra danske husholdninger, og vareforbruget er støt stigende. Danmark er sammenlignet med resten af EU for dårlig til at genanvende ressourcer. Det tyder på, at der hersker en "brug og smid væk"-kultur, som hverken er god for miljøet eller pengepungen.

Affaldsmængderne vokser, og Danmark har europarekorden som det land, der genererer mest husholdningslignende affald pr. indbygger – ca. 800 kg om året. Den offentlige sektors udgifter til affaldshåndtering er steget fra 4,7 mia. kr. i 1995 til 15,3 mia. kr. i 2020.

I affald går ressourcer tabt i stedet for at blive genbrugt eller genanvendt. Samtidig er det også vigtigt

at kigge på, hvordan forbruget af ressourcer nedbringes. På globalt plan er der mangel på en række sjældne jordarter, der bl.a. bruges i udvikling og produktion af grønne teknologier. Manglen er med til at sende råvarepriserne på himmelflugt og forsinker og fordyrer den ønskede udvikling i Midtjylland.

Store organisationer har ofte et stort forbrug af varer og producerer meget affald. På sundhedsområdet i Region Midtjylland kommer 80 procent af CO₂-udledningen fra forbrug af varer og tjenesteydelser. Dermed kan større organisationer være med til at gøre en stor forskel ved at bruge ressourcerne bedre. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- få flere til at gøre op med brug-og-smid-væk-kulturen?
- mindske forbruget og dermed forebygge affald?
- skabe gode vilkår for omstilling fra engangs- til flergangs-produkter og udstyr?
- ændre i værdikæderne og påvirke dem i en mere cirkulær retning?
- forbedre de offentlige byggeriers anvendelse af råstoffer?
- få flere til at købe genbrug i stedet for at købe nyt?
- dele viden om effektive tiltag omkring forebyggelse, genbrug og genanvendelse, der kan skaleres fra én organisation til en anden?
- understøtte udviklingen af nye værktøjer til at øge genanvendelsen af materialer?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvordan mindsker vi forbruget?'

... arbejder i 1. halvår 2024 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?

Problemerne med CO₂-udledningen og klimaforandringerne bliver værre og værre. Samtidig har krigen i Ukraine stor påvirkning på Danmarks energiforsyning. Behovet for at sætte turbo på omstillingen til grøn energi er større end nogensinde før. Men der er kamp om de midtjyske arealer. Der er udover vedvarende energi også ønsker om mere urørt natur, og der er behov for råstofgrave, så der er materialer til at bygge huse og veje. Råstofgrave, vindmøller og solceller er ofte upopulære naboer, som mødes med modstand og klager fra borgere og foreninger.

Danmark er mere og mere afhængig af andre landes energi. Danmark dækker kun 60 procent af sit eget energiforbrug, mens resten importeres. Flere landvindmøller og solcellerparker er nødvendige for at producere mere grøn energi, som belaster klimaet mindre og gør Danmark mindre afhængig af at importere energi fra andre lande.

Der er tilsvarende brug for nye råstofgrave for at kunne lave beton, cement, asfalt, mursten, tegl og meget mere. 32 procent af den samlede danske råstofindvinding kommer fra råstofgrave i Midtjylland. Men "ikke i min baghave"-tankegangen er et velkendt fænomen - både for råstofgrave, men også for vindmøller og solceller. For eksempel er der aktu-

elt 34.000 medlemmer i foreninger, der arbejder for at mindske nabogener ved store vindmøller, og der findes foreninger i alle midtjyske kommuner.

I dag anvendes ca. 60 procent af Midtjyllands areal til landbrugsproduktion. Danmark er dog stadig afhængig af importerede varer fra andre lande. Der er derfor fortsat brug for at producere fødevarer, hvis importen af fødevarer ikke skal øges væsentligt.

Der er med andre ord kamp om arealerne. Hvis alle ønsker skal indfries, er der behov for 140 procent af Danmarks areal, men vi har kun et begrænset areal til rådighed. Den store udfordring er derfor, hvordan de midtjyske arealer bedst anvendes. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- øge produktionen af grøn energi i Midtjylland?
- understøtte en strategisk planlægning af anvendelsen af de midtjyske arealer?
- mindske nabomodstanden mod opstillinger af vindmøller, solcelleanlæg og råstofgrave?
- understøtte strategisk og fælles planlægning af produktionen af grøn energi i Midtjylland?
- bruge klimatilpasning som løftestang for den grønne omstilling?
- understøtte en multifunktionel anvendelse af de midtjyske arealer?
- få produktion af grøn energi til at skabe værdi i lokalområder?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?'

... arbejder i 1. halvår 2024 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?

Flere og flere danskere bosætter sig i større byer. Bevægelsen flytter ressourcer og tømmer mindre byer og landdistrikter for funktioner, aktiviteter og liv. Hver tiende bolig i de midtjyske landkommuner står tom. I de øvrige kommuner er det kun hver tyvende bolig. I mange landdistrikter og mindre byer bliver der længere og længere til arbejde, kulturtilbud, uddannelse og sundhed. Hvis den udvikling fortsætter, vokser uligheden i Midtjylland, og områderne mister ressourcer, og kun de ældre bliver tilbage.

De større byområder vokser, og flere mennesker og aktiviteter koncentrerer på færre steder. Bevægelsen skaber muligheder, men også en række udfordringer. Færre indbyggere i mindre byer og landdistrikter betyder, at funktioner forsvinder. De seneste 10 år har butikkerne i landdistrikterne mistet hver femte ansat, hvilket efterlader tomme butikbygninger, som gør områderne mindre attraktive. Derudover er det svært at bibeholde en velfungerende kollektiv transport, fordi der er for få brugere af den. Det gør det sværere at transportere sig fra A til B uden bil.

Antallet af unge (0-24 år) i de midtjyske landkommuner forventes at falde med 6.000 i løbet af de næste 15 år. I byerne bliver der både flere børn,

unge og ældre, mens det uden for de store byområder kun er den ældre del af befolkningen, der vokser. Kultur og fællesskab er en væsentlig del af sammenhængskraften i et samfund, for kultur kan ofte være det, der får folk til at engagere sig i samfundet og lokalsamfundet. Lokale kulturoplevelser og fritidsaktiviteter øger lysten til at engagere sig i lokalsamfundet. Det skaber liv og gør området mere attraktivt. Samtidig drømmer mange om et liv på landet, hvor man er tæt på naturen. Forskning viser, at roen og oplevelsen af det enkle liv på landet forbindes med livstilfredshed.

Vi skal udvikle nye løsninger for at understøtte muligheden for det gode liv på landet og sikre bedre balance mellem land og by ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- skabe større sammenhæng mellem land og by?
- styrke fællesskabet og kulturlivet i landdistrikterne?
- understøtte strategisk udvikling i landdistrikterne?
- sikre ressourcer og ildsjæle i landdistrikterne?
- understøtte mulighederne for at skabe kulturtilbud i landdistrikterne?
- understøtte forskellig organisering i lokalsamfund, der også fremmer den grønne omstilling?
- øge den fysiske og sociale trivsel og sundhed gennem kultur?
- sikre unge på landet det gode liv?
- understøtte demokratisk dannelse blandt unge i landdistrikterne?
- skabe bedre mobilitet i landdistrikterne?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?'

... arbejder i 2. halvår 2024 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Hvad gør vi, når vandet kommer?

Klimaforandringerne medfører ekstremt vejr som storm og skybrud. Vandet kommer, og vandet stiger. Hav, åer og kloakker vil flyde over, og når man pludselig står i vand til anklerne derhjemme, bliver udfordringen med øget vandstand for alvor nærværende.

Klimaforandringer er måske den største trussel mod menneskeheden på længere sigt, men også på kort sigt skaber forandringerne markante udfordringer. En af dem er mere ekstremt vejr som storm og skybrud, der øger risikoen for ødelæggelser og oversvømmede bygninger.

Næsten 120.000 bygninger i Midtjylland til en værdi af 340 mia. kroner risikerer oversvømmelse ved en såkaldt 100-årshændelse. Senest i februar 2020 tvang massive oversvømmelser fra Gudenåen Svstrup Kro til at lukke midlertidigt ned.

Bekymringer om oversvømmelser fylder mere og mere blandt borgerne. I dag svarer 64 procent, at de

vil have oversvømmelse med i overvejelserne ved et fremtidigt boligkøb, mens kun 14 procent havde risiko for oversvømmelse med i overvejelserne ved deres seneste boligkøb.

De store vandsystemer i Midtjylland er særligt sårbare med Gudenåen, Storåen, Skjernåen, Limfjorden og Nissum Fjord. Vandsystemerne går alle på tværs af administrative grænser, men vand respekterer ikke grænserne. Dræn, dæmninger eller diger kan løse et problem ét sted, men samtidig forværre en oversvømmelse et andet sted. ●

Spørgsmål til inspiration:

Hvilke initiativer kan ...

- skabe et klimarobust Midtjylland?
- gøre vand til det nye vind?
- skabe samarbejde omkring udfordringer med stigende vandstand og oversvømmelser?
- fremme innovation og vidensdeling på tværs af administrative grænser?
- understøtte samarbejde om at skaffe økonomiske midler til klimatilpasning?
- skabe vand i balance i de større oplands-systemer i Midtjylland?
- finde løsninger, der løser tværgående problemstillinger?
- gøre klimatilpasning til løftestang for den grønne omstilling?
- understøtte lokale samarbejder omkring de store vandsystemer i Midtjylland?
- vidensdele og –opbygge klimatilpasnings-løsninger på landsplan og internationalt?
- skabe tryghed omkring klimaforandringer for borgere og virksomheder?
- udnytte de store vandmængder ved oversvømmelser til at øge biodiversiteten?
- ...
- ...

Regionalpolitisk forum vedr. 'Hvad gør vi, når vandet kommer?'

... arbejder i 2. halvår 2024 med mulige løsninger på de spørgsmål, der er enighed om at samarbejde om. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

REGIONALPOLITISKE FORA

De regionalpolitiske fora arbejder i 2023-2025 med spørgsmål og løsninger inden for hvert tema. Forummet sammensættes af repræsentanter fra kommuner, videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer, civilsamfund og region.

Tidsplan for regionalpolitiske fora

	1. halvår 2023	2. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2024	1. halvår 2025
Hvordan hjælper vi de unge der står udenfor?	×				
Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?	×				
Hvordan får vi flere til at stige på?		×			
Hvor finder vi arbejdskraften?		×			
Hvordan mindsker vi forbruget?			×		
Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?				×	
Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?				×	
Hvad gør vi, når vandet kommer?					×

www.midtjyskeloesninger.rm.dk

midt
regionmidtjylland